

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de staatssecretaris van Financiën
De heer drs. M. Snel
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Onze referentie MvH/RvZ/HS/bs/ATR0701/2019-U083
Uw referentie

Datum 11 juli 2019
Betreft Werkkostenregeling

Geachte heer Snel,

Op 17 juni 2019 heeft u de voorgenomen aanpassingen in de werkkostenregeling (WKR) aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) aangeboden voor toetsing. Het kabinet stelt 4 wijzigingen voor die op draagvlak kunnen rekenen. Eerder heeft het kabinet aangegeven na te zullen gaan voor welke aanpassingen in de WKR draagvlak bestaat en de meest kansrijke opties daarvan uit te werken.¹ Werkgevers hebben aangegeven behoefte aan rust te hebben en een grotere generieke ruimte te verkiezen boven extra gerichte vrijstellingen. Met dit voorstel wordt die generieke vrije ruimte vergroot, maar wordt ook een nieuwe gerichte vrijstelling geïntroduceerd.

De huidige generieke vrije ruimte van 1,2% van de loonsom wordt als knellend ervaren door mkb-ondernemingen die veel parttimers in dienst hebben en/of lage lonen betalen. Het voorstel is om de vrije ruimte te vergroten gericht op het mkb. Daarvoor wordt een tweeschijvenstelsel in de WKR geïntroduceerd. Tot een loonsom van € 400.000,- geldt dan een vrije ruimte van 1,7%, over het meerdere geldt als vrije ruimte 1,2% van de loonsom. Dat betekent voor kleine bedrijven een vergroting van de generieke vrije ruimte met 42%.

Werknemers zijn voor sommige werkzaamheden verplicht om een verklaring omtrent gedrag (VOG) te overleggen. De kosten voor het aanvragen van een VOG (€ 33,85) worden door veel werkgevers vergoed. Maar werkgevers die deze kosten vergoeden moeten dat ten laste brengen van de vrije ruimte. Dit vinden zij onlogisch omdat zij de vergoeding niet als loon ervaren. Daarom is het voorstel om de kosten voor een VOG gericht vrij te stellen. Dan komen deze vergoedingen niet meer ten laste van de vrije ruimte.

Verder wordt het uiterste moment van aangifte en afdracht van de eindheffing die is verschuldigd bij het overschrijden van de vrije ruimte, verlengd met één aangiftetijdvak.

¹ Kamerstuk 34785 nr. 80

Tot slot wordt de waarde van producten uit het eigen bedrijf uniform bepaald. Ook in gevallen dat deze producten aan tussenhandel worden geleverd, geldt als waarde de waarde in het economisch verkeer.

Deze vier aanpassingen kunnen rekenen op draagvlak omdat ze tegemoetkomen aan de wensen van werkgevers (de eerste twee aanpassingen) of tegemoetkomen aan ondervonden knelpunten (de andere twee aanpassingen).

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De vergroting van de generieke vrije ruimte en het introduceren van een twee schijven stelsel geeft invulling aan de wens van werkgevers om die ruimte te vergroten. Met name het mkb met lage lonen of veel parttimers hebben behoefte aan een grotere generieke vrije ruimte. De voorgestelde aanpassing met twee schijven geeft invulling aan deze wens, zonder afbreuk te doen aan de systematiek van de WKR. Alleen de berekening van de vrije ruimte verandert. Daarmee voldoet deze aanpassing ook aan de wens van bedrijven voor een bestendige regeling zonder ingrijpende wijzigingen.

Het college constateert dat nut en noodzaak van de vergroting van de generieke vrije ruimte en de vormgeving daarvan in een tweeschijvenstelsel zijn onderbouwd.

De aanpassing om vergoedingen voor het aanvragen van een VOG gericht vrij te stellen, kan rekenen op draagvlak bij bedrijven maar past niet goed bij de voorkeur voor een grotere generieke vrijstelling boven extra gerichte vrijstellingen. Deze gerichte vrijstelling gaat ten laste van de verruiming van de generieke vrije ruimte. Het kabinet maakt niet duidelijk waarom deze gerichte vrijstelling de voorkeur geniet boven het vergroten van de generieke ruimte. Deze gerichte vrijstelling is contrair aan het idee van de WKR en aan de voorkeur van bedrijven voor een grotere generieke ruimte boven gerichte vrijstellingen. Het college onderkent echter dat deze aanpassing een verbetering is voor werkgevers die verplicht zijn om hun werknemers een VOG te laten overleggen, als zij die kosten aan hun werknemers willen vergoeden.

De aanpassing om het moment van aangifte en afdracht van de eindheffing met één tijdvak te verlengen en de aanpassing om producten uit het eigen bedrijf die aan tussenhandel worden geleverd te waarderen op de waarde in het economisch verkeer worden beide gemotiveerd met de door bedrijven ervaren knelpunten.

Het college constateert dat nut en noodzaak van het verlengen van de aangifte en afdracht termijn en het bepalen van de waarde van eigen producten, zijn onderbouwd.

2. Minder belastende alternatieven

De berekening van de vrije ruimte wordt met een tweeschijvenstelsel een stap ingewikkelder. Maar zonder dat stelsel zou, bij hetzelfde budget, een veel kleinere generieke vrije ruimte beschikbaar zijn voor het mkb. Daarmee zou veel minder recht gedaan worden aan de door het mkb als knellend ervaren generieke vrije ruimte. Voor het verruimen van de generieke vrije ruimte ziet het college geen mogelijkheden voor minder belastende alternatieven.

De aanpassing om vergoedingen voor het aanvragen van een VOG gericht vrij te stellen, is een verbetering ten opzichte van de huidige situatie, waarin deze vergoeding ten laste komt van de generieke vrije ruimte. Uit het oogpunt van regeldruk is een nog minder belastend alternatief denkbaar. Voor het aanvragen van een VOG voor vrijwilligers worden nu al geen kosten in rekening gebracht. Het college geeft daarom in overweging om de kosten voor verplichte VOG voor natuurlijke personen uit algemene middelen te financieren. Dan zouden werknemers niet voor een VOG hoeven te betalen en zouden werkgevers die kosten niet behoeven te vergoeden. Uiteraard zouden dan de kosten voor een VOG ook dan niet ten laste van de generieke ruimte komen.

2.1 Het college adviseert om te onderzoeken of de verplichte VOG voor werknemers, net als die voor vrijwilligers, gefinancierd kan worden uit algemene middelen.

Voor de aanpassing van de aangiftetermijn bij de eindheffing en het bepalen van de waarde van eigen producten ziet het college geen mogelijkheden voor minder belastende alternatieven.

3. Werkbaarheid

De keuze voor de vergroting van de generieke vrije ruimte met een tweeschijvenstelsel is het best werkbaar alternatief. Alleen de berekening van de generieke vrije ruimte verandert. De grondslag (de loonsom) en de toepassing (vrije vergoeding en verstrekking) blijven gelijk. Het college heeft geen opmerkingen over de werkbaarheid van de aanpassing van de generieke vrije ruimte.

Voor de ondernemers is de aanpassing om de VOG niet langer ten laste van de generieke vrije ruimte te laten komen een kleine verandering, die administratief op dezelfde wijze moet worden bijgehouden. Alleen de berekening van de vrije ruimte en eventueel de eindheffing verandert met één post. Het college heeft geen opmerkingen over de werkbaarheid van het vrijstellen van vergoedingen voor een VOG.

De aanpassing van de aangiftetermijn bij de eindheffing en het bepalen van de waarde van eigen producten beogen beide de werkbaarheid van de WKR te verbeteren. Het college heeft geen opmerkingen bij deze verbeteringen.

4. Gevolgen regeldruk

Deze aanpassingen hebben geen gevolgen voor de regeldruk. De berekening van de vrije ruimte wordt één stap ingewikkelder maar minder bedrijven zullen een eindheffing moeten aangeven en afdragen. De vergoeding voor een VOG moet zowel in de huidige situatie als straks worden aangewezen.² De administratie van deze vergoedingen blijft gelijk. De twee andere verbeteringen hebben geen gevolgen voor de regeldruk. Het college heeft geen opmerkingen bij de gevolgen voor de regeldruk.

Dictum

De beschrijving van nut en noodzaak van de aanpassingen aan de WKR is toereikend. Er is uit oogpunt van de regeldruk echter een nog minder belastend alternatief denkbaar voor de gerichte vrijstelling van de VOG.

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen nadat met het adviespunt rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris

² Dat er geen gevolgen zijn voor de regeldruk van het aanwijzen als gerichte vrijstelling van de VOG, wijkt af van de verwachting in de kabinetsreactie bij de evaluatie. Die verwachting was vermoedelijk gebaseerd op de aanname dat een gerichte vrijstelling leidt tot een toename van de vergoedingen met bijbehorende administratie. In dit geval, omdat alleen een verplichte VOG wordt vergoed, wordt aangenomen dat een gerichte vrijstelling niet tot een toename zal leiden.